

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 21 november 2023
(OR. en)

15684/23

DEVGEN 211
ACP 118
RELEX 1351
NDICI 31
SUSTDEV 147

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 21 november 2023

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 15126/23

Betreft: De Team Europa-aanpak
- Conclusies van de Raad (21 november 2023)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over de Team Europa-aanpak, die de Raad tijdens zijn 3985e zitting, op 21 november 2023, heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over de Team Europa-aanpak

1. De Raad onderstreept dat de wereld sinds de instelling van de Team Europa-aanpak te maken heeft gekregen met een aaneenschakeling van crises, waaronder Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de COVID-19-pandemie, en de aanhoudende gevolgen daarvan. Die meervoudige crises verzwakken de capaciteit van partnerlanden om een antwoord te bieden op de aanhoudende uitdagingen van armoede, klimaatverandering en milieudegradatie, conflicten, voedselonzekerheid, toenemende ongelijkheid en economische neergang. Dat vertaalt zich in ernstige gevolgen op het gebied van migratie en gedwongen ontheemding.
2. De Team Europa-aanpak vergroot de samenwerkingscapaciteit van de EU en haar lidstaten om deze en andere mondiale uitdagingen samen met partnerlanden aan te pakken, de gevolgen ervan te beperken, en een sociale, groene en digitale transitie mogelijk te maken, met inachtneming van de mensenrechten, de democratie, de rechtsstaat en gendergelijkheid. De Team Europa-aanpak versterkt ook de coördinatie bij de drievoudige nexus tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vrede (humanitarian-development-peace (HDP)-nexus).
3. De Raad bevestigt zijn conclusies van 8 juni 2020 en 23 april 2021 en onderstreept de grote mate waarin de Team Europa -aanpak heeft bijgedragen aan de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, de actieagenda van Addis Abeba en de Overeenkomst van Parijs, onder meer via de internationale partnerschappen van de EU en haar lidstaten, ontwikkelingssamenwerking en de Global Gateway-strategie. De EU en haar lidstaten blijven vastberaden om, in het licht van de tegenslagen en het algemene gebrek aan vooruitgang, met spoed te reageren op en zich op grotere schaal in te zetten voor de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Ze zullen daarvoor alle mogelijke middelen aanwenden, onder meer door het volledige potentieel van de Europese financiële architectuur voor ontwikkeling te mobiliseren.

4. De Raad benadrukt dat de Team Europa-aanpak bewijs is van de mondiale rol, verantwoordelijkheid en solidariteit van de EU en is van mening dat de aanpak essentieel is om de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp te maximaliseren, de beleidscoherentie voor ontwikkeling (PCD) te bevorderen en de “beter samenwerken”-benadering uit te voeren. De Team Europa-aanpak kan ook bijdragen tot een meer coherente, efficiënte, doeltreffende, zichtbare en krachtige Europese financiële architectuur voor ontwikkeling. Naast de hervorming van de mondiale financiële architectuur en de voortzetting van de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling, blijft het nakomen van mondiale verbintenissen een hoeksteen van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU en van de Global Gateway-strategie.
5. De Raad benadrukt het belang van de Team Europa-aanpak voor gecoördineerde strategische communicatie en voor de zichtbaarheid van het gezamenlijk optreden van de EU.
6. In de context van de evolutie van de Europese ontwikkelingssamenwerking is de Raad van mening dat de tijd rijp is om de balans van de Team Europa-aanpak op te maken. Gedurende deze periode heeft de EU het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld (NDICI – Europa in de wereld) vastgesteld en de Global Gateway-strategie opgestart. De Raad is van mening dat er ruimte is voor de verbetering van de Team Europa-aanpak en voor de verdere integratie ervan in de ontwikkelingsarchitectuur van de EU. De Raad kijkt uit naar de resultaten van het NDICI – Europa in de wereld, die extra waardevolle inzichten zullen verschaffen in de manier waarop het instrument het extern optreden, het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking en de internationale partnerschappen van de EU ondersteunt.
7. De Raad erkent dat de Team Europa-aanpak zijn nut heeft bewezen en de nodige flexibiliteit heeft geboden om zich aan te passen aan en te reageren op de eisen van de COVID-19-pandemie, de klimaatcrisis en andere mondiale uitdagingen. De aanpak is ook nuttig gebleken voor het bevorderen van gezamenlijk optreden ter ondersteuning van gedeelde doelstellingen en waarden van de EU, haar lidstaten en partnerlanden door coalities van meerdere belanghebbenden te vormen.

8. De Team Europa-aanpak is de uitvoering van de in 2021 opgestarte Global Gateway-strategie zeer ten goede gekomen bij de mobilisering van 300 miljard EUR aan investeringen tegen het einde van het MFK. De aanpak heeft ook de vaststelling en uitvoering van en de communicatie over breed opgezette gezamenlijke initiatieven verbeterd door de deskundigheid, de instellingen voor ontwikkelingsfinanciering en de particuliere sector van de EU en haar lidstaten samen te brengen. De Team Europa-aanpak vestigt de aandacht op de fundamentele waarden en beste praktijken van de EU en is tegelijkertijd de voornaamste weg waarlangs de Global Gateway-strategie wordt uitgevoerd.
9. De Raad is vastbesloten de uitvoering van de Team Europa-aanpak te verbeteren en te intensiveren door de drie belangrijkste methoden van de aanpak, gezamenlijke programmering (JP), gezamenlijke uitvoering (JI) en Team Europa-initiatieven (TEI's), met elkaar te verbinden en waar nodig te combineren, voortbouwend op de goede praktijken en lessen die zijn geleerd bij de uitvoering van gezamenlijke programmering en TEI's. De Raad blijft vasthouden aan de beginselen van de “beter samenwerken”-benadering en benadrukt dat het belangrijk is het proces vanuit het oogpunt van inclusiviteit te monitoren en te beoordelen.
10. De Team Europa-aanpak moet dienen als alomvattend instrumentarium waarin de verschillende regelingen en instrumenten van de EU en haar lidstaten worden ondergebracht – met inachtneming van bestaande besluitvormingsprocedures en de respectievelijke institutionele bevoegdheden van de belanghebbenden bij Team Europa – teneinde de kernbeginselen van doeltreffende ontwikkelingshulp naar behoren toe te passen. Bij de uitvoering van de Team Europa-aanpak moeten de mensenrechten als uitgangspunt worden genomen en moet er worden bijgedragen aan alle doelstellingen en streefcijfers die zijn bepaald in de verordening NDICI – Europa in de wereld. De Raad herinnert aan de verbintenis in het kader van de verordening NDICI – Europa in de wereld om ervoor te zorgen dat minstens 85 % van alle nieuwe acties gendergelijkheid als hoofddoelstelling of belangrijke doelstelling heeft.

11. De Raad benadrukt het belang van meer coördinatie tussen de belanghebbenden bij Team Europa, op basis van het beginsel “beleid eerst” tijdens de programmering en uitvoering en met inachtneming van hun strategieën, beleidsmaatregelen en instrumenten. Daarom is meer strategische sturing van de Raad nodig wat betreft de beleidsdoelstellingen en prioriteiten van het NDICI – Europa in de wereld om te zorgen voor meer samenhang, consistentie en complementariteit met andere relevante EU-instrumenten en -beleidslijnen ter bevordering van de waarden en belangen van de EU. De Raad roept alle leden van Team Europa op al het nodige te ondernemen om ervoor te zorgen dat de Team Europa-aanpak tegen deze veeleisende taak is opgewassen.
12. De actualisering van de richtsnoer “Working Better Together as Team Europe”¹ (beter samenwerken als Team Europa) zal een belangrijke bijdrage leveren aan dit streven. De Raad zal strategische sturing blijven geven met betrekking tot beleidsdialoog, governance, werkmethoden en toezicht en evaluatie, met behoud van gestroomlijnde processen.
13. De Raad herinnert aan zijn conclusies van 23 april 2021 over Team Europa² en verstrekt de volgende strategische sturing voor de Team Europa-aanpak om de partnerschappen en beleidscoherentie te versterken en uiteindelijk de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp te verbeteren. De Raad roept op om:
 - a. de Team Europa-aanpak waar mogelijk als voorkeursoptie te hanteren voor de ontwikkelingssamenwerking en -partnerschappen van de EU en haar lidstaten met het oog op de maximalisering van de doeltreffendheid en de beleidscoherentie ter verwezenlijking van de SDG’s en tot uitvoering van de actieagenda van Addis Abeba en de Overeenkomst van Parijs. Deze aanpak moet gangbare praktijk blijven om alle relevante elementen van de internationale partnerschappen en ontwikkelingssamenwerking van de EU en haar lidstaten samen te brengen met als doel de bevordering van inclusiviteit en samenwerking met en tussen de lidstaten;

¹ [Working Better Together as Team Europe Through joint programming and joint implementation - Tools and Methods Series Guidelines N° 10](#) (januari 2021, ISSN 1977-8309).

² Doc. ST 7894/2021.

- b. de verschillende elementen van gezamenlijke programmering als voorkeursbenadering voor landenprogrammering te versterken door te profiteren van de huidige samenwerkingsdynamiek en het nieuwe strategische kader dat met de TEI's en de Global Gateway tot stand is gebracht. Gezamenlijke programmering moet vrijwillig, flexibel, inclusief en op maat van het partnerland blijven. De herinvoering van het in kaart brengen van geplande gezamenlijke programmeringsprocessen moet voor de belangstellende lidstaten een aanvulling vormen op de nationale programmeringsdocumenten;
- c. partnerlanden te ondersteunen bij het verwezenlijken van de SDG's door de TEI's en de projecten in het kader van de Global Gateway-strategie af te stemmen op de doelstellingen en prioriteiten van hun nationale ontwikkelingsplannen en -strategieën. De plaatselijke inbreng, afstemming, harmonisatie binnen een Team Europa-aanpak, resultaatgerichtheid, impact en wederzijdse verantwoordingsplicht moet worden vergroot door beleidsdialogen te voeren met partnerlanden over hun ontwikkelingsbeleid en -doelstellingen op lokaal, nationaal en regionaal niveau, die op het terrein gecoördineerd worden door de EU-delegaties met zoveel mogelijk betrokkenheid van de lidstaten;
- d. de democratische waarden en hoge normen, goede governance, transparantie en corruptiebestrijding te stimuleren als essentiële elementen voor de verbetering van de efficiëntie, transparantie en concrete resultaten van de ontwikkelingsinspanningen van Team Europa in de partnerlanden;
- e. beleidsdialogen op hoog niveau, Team Europa-missies en politieke ontmoetingen te organiseren en deel te nemen aan investeringsevenementen in partnerlanden en aan multilaterale fora. Op die manier kan de strategische communicatie en zichtbaarheid door middel van een Team Europa-aanpak worden versterkt, met name in het licht van de strijd tegen desinformatiecampagnes. De EU-delegaties en lidstaten spelen een belangrijke rol bij het voorstellen van initiatieven en het vaststellen van de relevantste mijlpalen voor Team Europa-missies, en bij het coördineren van de communicatie-inspanningen;
- f. de EU door middel van een gezamenlijk Europees verhaal over wereldwijde ontwikkeling naar voren te schuiven als een betrouwbare en door waarden gedreven partner door via geijkte en doeltreffende kanalen te communiceren over de belangrijkste prioriteiten en resultaten van een Team Europa-aanpak om zowel een gespecialiseerd als een niet-gespecialiseerd publiek te bereiken;

- g. de lidstaten, via de betrokken Raadsinstanties, op regelmatige basis strategische sturing over de na te streven strategische prioriteiten in het kader van de Team Europa-aanpak te laten verstrekken, in het bijzonder bij de uitvoering van het NDICI – Europa in de wereld en de Global Gateway-strategie, waarmee wordt gewaarborgd dat transparante besluitvorming, samenhangende governance en inclusieve uitvoering essentiële onderdelen van de Team Europa-aanpak zijn;
- h. de inclusiviteit en efficiëntie van TEI's verder te vergroten teneinde de kennis, vaardigheden, capaciteiten, deskundigheid en politieke middelen van alle deelnemers ten volle te benutten. De EU-delegaties moeten, in samenspraak met de ambassades van de lidstaten, op het terrein optreden als coördinatoren van de dialoog over de toepassing en uitvoering van de Team Europa-aanpak en de TEI's. De EU-delegaties moeten zorgen voor een correcte en tijdige informatiestroom en bijdragen aan inclusie, met name van lidstaten zonder vertegenwoordiging ter plaatse. De EU-delegaties moeten ook gezamenlijke bezoeken van Team Europa aan partnerlanden en gezamenlijke fora met hun autoriteiten faciliteren. Nationale, regionale en mondiale TEI's in het bijzonder moeten efficiënte en slanke governance- en beheerstructuren aanhouden zodat de deelname van Team Europa-actoren makkelijk kan verlopen, zonder de prioriteiten en eigen inbreng van de partnerlanden uit het oog te verliezen;
- i. gezamenlijke inspanningen met andere actoren in een multistakeholderbenadering te leveren om de effecten voor ontwikkeling te maximaliseren. Tot deze belanghebbenden behoren de Verenigde Naties en andere internationale organisaties, multilaterale en regionale ontwikkelingsbanken, financiële instellingen, andere donorlanden, het maatschappelijk middenveld, ngo's, mensenrechtenverdedigers, lokale autoriteiten en gemeenschappen, de particuliere sector en kennisinstellingen;
- j. de betrokkenheid op het gebied van de HDP-nexus in fragiele en crisissituaties te bevorderen. De HDP-nexus is de internationaal erkende norm waarlangs de efficiëntie, duurzaamheid en doeltreffendheid van humanitaire ontwikkelings- en vredesacties worden bevorderd, met inbegrip van korte- en langetermijninvesteringen en politieke, diplomatieke en veiligheidsacties. In overeenstemming met recente studies van de Europese Commissie moeten het beleid en het operationele kader van de HDP-nexus verder worden ontwikkeld;

- k. het kader voor de monitoring, rapportage en evaluatie van Team Europa-initiatieven (Team Europe Initiatives Monitoring, Reporting and Evaluation Framework, MORE) toe te passen tijdens de planning, het ontwerp en de uitvoering van nieuwe en lopende TEI's om de bijdrage ervan aan de ontwikkelingsgevolgen te beoordelen en gegevens te vergaren over de algemene resultaten van de TEI's voor publieke communicatiedoeleinden. Daartoe moet de TEI-tracker voortdurend worden bijgewerkt. De diensten van de Commissie en de EDEO moeten de Raad op regelmatige basis gedetailleerde informatie verstrekken over de uitvoering van de Team Europa-aanpak en de lidstaten raadplegen over de uitvoeringsregelingen ervan.
14. De Raad blijft zich in navolging van deze Raadsconclusies inzetten voor de regelmatige beoordeling van de vooruitgang en het effect van de Team Europa-aanpak.
-